

PROCEDURY BEZPIECZEŃSTWA NA TERENIE GMINNEGO ŻŁOBKA „NENUFAREK” Z SIEDZIBĄ W SEROCZYNIIE NA CZAS TRWANIA PANDEMII COVID-19

§ 1

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Niniejszy dokument określa **Procedury bezpieczeństwa na terenie Gminnego Żłobka „Nenufarek” z siedzibą w Seroczyniu na czas trwania pandemii COVID-19**, dotyczące wszystkich pracowników oraz rodziców/opiekunów dzieci uczęszczających do Żłobka.
2. Celem procedur jest:
 1. zminimalizowanie zagrożeń zakażenia koronawirusem;
 2. umożliwienie rodzicom, którzy nie mają możliwości pogodzenia pracy z opieką nad dzieckiem w domu, podjęcia pracy zawodowej.
2. Procedury określają działania, które zminimalizują możliwość zakażenia, ale mimo wszystkich podjętych środków bezpieczeństwa, nie pozwolą w 100% wyeliminować ryzyka związanego z zakażeniem, dlatego rodzic decydując się na przeprowadzenie dziecka do żłobka jest zobowiązany wypełnić **OŚWIADCZENIE**, stanowiące załącznik nr 1.

§ 2

PRACA ŻŁOBKA W PODWYŻSZONYM REŻIMIE SANITARNYM

1. Na tablicy ogłoszeń w żłobku znajdują się numery telefonów do organu prowadzącego, stacji sanitarno-epidemiologicznej oraz służb medycznych, z którymi należy się skontaktować w przypadku stwierdzenia objawów chorobowych u osoby znajdującej się na terenie placówki.
2. Żłobek czynny jest w godzinach 7.00 – 17.00.
3. Do grupy żłobkowej przyporządkowani są ci sami opiekunowie.
4. Pierwszeństwo w opiece w Żłobku mają dzieci, których rodzice nie są w stanie pogodzić pracy z opieką w domu. Są to między innymi pracownicy systemu ochrony zdrowia, służb mundurowych, pracowników handlu i przedsiębiorstw produkcyjnych realizujących zadania związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID -19.
5. W trosce o bezpieczeństwo dziecka i pracowników żłobka oraz w celu zapewnienia szybkiej komunikacji z rodzicami/opiekunami dziecka rodzice/opiekunowie udostępniają aktualny nr telefonu.
6. Do żłobka może uczęszczać wyłącznie dziecko zdrowe, bez objawów chorobowych sugerujących chorobę zakaźną.
7. Dzieci do żłobka są przyprowadzane i odbierane przez osoby zdrowe.
8. Rodzice stosują się do zaleceń lekarskich, które mogą określać czas nieposyłania dziecka do placówki, jeśli wcześniej chorowało.
9. Rodzice i opiekunowie przyprowadzający dzieci do/z żłobka mają zachować dystans społeczny w odniesieniu do pracowników jak i innych dzieci i ich rodziców min. 2m.

10. Nie należy przyprowadzać dziecka do żłobka, jeżeli w domu przebywa ktoś na kwarantannie lub w izolacji. Wówczas wszyscy muszą pozostać w domu oraz stosować się do zaleceń służb sanitarnych i lekarza.
11. W przypadku wystąpienia niepokojących objawów chorobowych u dziecka opiekun dokonuje pomiaru temperatury.
12. Należy ograniczyć przebywanie osób trzecich w żłobku do niezbędnego minimum z zachowaniem wszelkich środków ostrożności (maseczka, rękawiczki jednorazowe lub dezynfekcja rąk, tylko osoby zdrowe).
13. W sali, w której przebywa grupa, należy usunąć przedmioty i sprzęty, których nie można skutecznie uprać lub dezynfekować. Jeżeli do zajęć wykorzystywane są przybory sportowe (piłki, skakanki, obręcze itp.) należy je dokładnie czyścić lub dezynfekować.
14. Należy wietrzyć sale co najmniej raz na godzinę.
15. Opiekunowie powinni zachowywać dystans społeczny między sobą, w każdej przestrzeni podmiotu, wynoszący min. 1,5 m.
16. Należy uzyskać zgodę rodziców/opiekunów na pomiar temperatury ciała dziecka jeśli zaistnieje taka konieczność, w przypadku wystąpienia niepokojących objawów chorobowych.
17. Jeśli dziecko manifestuje, przejawia niepokojące objawy choroby należy odizolować je w odrębnym pomieszczeniu lub wyznaczonym miejscu z zapewnieniem minimum 2 m odległości od innych osób i niezwłocznie powiadomić rodziców/opiekunów w celu pilnego odebrania dziecka z podmiotu.
18. Zaleca się korzystanie przez dzieci z pobytu na świeżym powietrzu na terenie żłobka, przy zachowaniu możliwie maksymalnej odległości.

§ 3

OBOWIĄZKI DYREKTORA

1. Dyrektor ustala regulaminy wewnętrzne i dostosowuje procedury obowiązujące w Żłobku do wymogów zwiększonego reżimu sanitarnego w warunkach pandemii COVID-19.
2. Współpracuje z organem prowadzącym w celu zapewnienia odpowiednich środków do dezynfekcji oraz ochrony osobistej.
3. Organizuje pracę personelu z uwzględnieniem wzmożonego reżimu sanitarnego w warunkach pandemii COVID-19.
4. Planuje organizację pracy żłobka, na podstawie analizy informacji o liczbie dzieci zebranych od rodziców, którzy decydują się przyprowadzić dziecko do żłobka w czasie pandemii.
5. Przekazuje rodzicom informację o czynnikach ryzyka COVID-19, informuje o odpowiedzialności za podjętą decyzję związaną z wysłaniem dziecka do żłobka. W związku z powyższym wymaga od rodziców/opiekunów podpisania odpowiedniej *DEKLARACJI- stanowiącej załącznik nr 2*.
6. Zapewnia pomieszczenie do izolacji, w razie pojawienia się podejrzenia zachorowania dziecka lub pracownika – gabinet dyrektora.
7. Zapewnia środki ochrony osobistej dla pracowników (rękawiczki, maseczki.) oraz środki higieniczne do dezynfekcji rąk i powierzchni.

8. Wyposaża żłobek: w dozowniki z płynem do dezynfekcji rąk, w mydła antybakteryjne oraz instrukcje prawidłowego mycia rąk a przy dozownikach z płynem instrukcje do dezynfekcji rąk.
9. Nadzoruje prace porządkowe, ze szczególnym uwzględnieniem utrzymywania w czystości ciągów komunikacyjnych, dezynfekcji powierzchni dotykowych - poręczy, klamek i powierzchni płaskich, w tym blatów w salach i w pomieszczeniach spożywania posiłków, klawiatury, włączników.
10. Umieszcza w pokojach: intendenci, socjalnym dla personelu, na widocznym miejscu wykaz potrzebnych numerów telefonów, w tym stacji sanitarno-epidemiologicznej, służb medycznych.

§ 4

OGÓLNE OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW

1. W Żłobku dzieci i pracownicy **nie muszą** zakrywać ust i nosa poprzez noszenie maseczek, jeśli nie jest tak wskazane w przepisach prawa, wytycznych ministra właściwego do spraw zdrowia, Głównego Inspektora Sanitarnego, lub w niniejszych procedurach.
2. Każdy pracownik żłobka zobowiązany jest do samoobserwacji i pomiaru temperatury przynajmniej jeden raz dziennie.
3. W przypadku podejrzenia zakażenia koronawirusem lub zachorowania na COVID-19 (duszności, kaszel, gorączka) pracownik pozostaje w domu i zawiadamia o tym fakcie dyrektora placówki.
4. Bezwzględnie przy każdym wejściu/wyjściu ze żłobka, a ponadto w trakcie pracy często odkażają ręce **płynem do dezynfekcji rąk**, wg instrukcji i myją ręce zgodnie z instrukcją.
5. Pracownicy nie przemieszczają się zbędnie po żłobku.

§ 5

OBOWIĄZKI OPIEKUNA W ŻŁOBKU

1. Wyjaśnia dzieciom, jakie zasady bezpieczeństwa obecnie obowiązują w placówce i dlaczego zostały wprowadzone.
2. Nie organizuje wyjść poza teren Żłobka.
3. Nie organizuje mycia zębów przez dzieci na terenie placówki.
4. Zwraca uwagę, aby dzieci często i regularnie myły ręce, szczególnie przed jedzeniem, po skorzystaniu z toalety i po powrocie z zajęć na świeżym powietrzu, organizuje pokaz właściwego mycia rąk i ich dezynfekcji.
5. Unika organizowania większych skupisk dzieci w jednym pomieszczeniu.
6. Przypomina dzieciom o nie przynoszeniu do żłobka żadnych zabawek i niepotrzebnych przedmiotów.
7. Regularnie przypomina dziecku o podstawowych zasadach higieny.
8. Zwraca uwagę dzieciom na odpowiedni sposób zasłaniania twarzy podczas kichania czy kasłania.
9. W przypadku wystąpienia niepokojących objawów chorobowych u dziecka dokonuje pomiaru temperatury jego ciała.

§ 6

OBOWIĄZKI PRACOWNIKA ODPOWIEDZIALNEGO ZA UTRZYMANIE CZYSTOŚCI W ŻŁOBKU

1. Wykonuje codzienne prace porządkowe, ze szczególnym uwzględnieniem utrzymywania w czystości ciągów komunikacyjnych.
2. Dezynfekuje powierzchnie dotykowe - poręcze, klamki, włączniki światła, uchwyty, ławeczki i szafki w szatni, poręcze krzeseł i powierzchnie płaskie, w tym blaty stołów do spożywania posiłków.

§ 7

OBOWIĄZKI RODZICÓW/OPIEKUNÓW PRAWNYCH

1. Rodzice/opiekunowie prawni zapoznają się z procedurami opracowanymi na czas zwiększonego reżimu sanitarnego w warunkach pandemii koronawirusa w żłobku i podpisują stosowne **OŚWIADCZENIE** stanowiące załącznik nr 1
DEKLARACJĘ stanowiącą załącznik nr 2.
2. Rodzice przekazują dyrektorowi lub opiekunce istotne informacje o stanie zdrowia dziecka.
3. **Do żłobka może uczęszczać wyłącznie dziecko zdrowe - bez objawów chorobowych.**
4. **Nie wolno posyłać do żłobka dziecka, jeżeli w domu przebywa osoba na kwarantannie lub w izolacji.**
5. Rodzice stosują się do zaleceń lekarskich, które mogą określić czas nieposyłania dziecka do żłobka, jeśli wcześniej chorowało.
6. Rodzice pilnują, aby dziecko nie zabierało do żłobka zabawek i innych niepotrzebnych przedmiotów.
7. Regularnie przypominają dziecku o podstawowych zasadach higieny, m.in. myciu rąk wodą z mydłem, nie podawaniu ręki na przywitanie, unikaniu częstego dotykania oczu, nosa i ust.
8. Zwracają uwagę na odpowiedni sposób zasłaniania twarzy podczas kichania czy kasłania.
9. Rodzice/opiekunowie są zobowiązani do odbierania telefonów ze żłobka i podania aktualnych kontaktów w przypadku zmiany numeru.
10. Bezwzględnie, przy każdym wejściu/wyjściu ze żłobka odkażają ręce płynem do dezynfekcji rąk.

§ 8

PRZYPROWADZANIE I ODBIERANIE DZIECKA

1. Rodzice/opiekunowie przyprowadzający dzieci do placówki powinni być wyposażeni w rękawiczki i maseczkę zakrywającą nos i usta.
2. Przed wejściem do żłobka wszyscy mają obowiązek zdezynfekować ręce. Dozownik wraz z instrukcją umieszczony jest w widocznym miejscu przy drzwiach głównych.
3. Rodzice/opiekunowie mogą wchodzić z dziećmi wyłącznie do przestrzeni wspólnej z zachowaniem zasady – 1 rodzic/opiekun z dzieckiem w odstępie od kolejnego rodzica z dzieckiem 2 m, przy zachowaniu wszelkich środków ostrożności tj. min. osłona ust i nosa, rękawiczki jednorazowe lub dezynfekcja rąk.

4. Używając domofonu umieszczonego w przestrzeni wspólnej przy drzwiach wejściowych rodzic/opiekun zawiadamia pracowników placówki o przyprawieniu dziecka.
5. Przy drzwiach wejściowych w przestrzeni wspólnej, rodzic/opiekun oczekuje na pojawienie się pracownika Żłobka, który dokona wstępnego wywiadu na temat stanu zdrowia dziecka i jego samopoczucia.
6. W przypadku stwierdzenia braku przeciwwskazań do uczestnictwa dziecka w zajęciach opiekuńczych, pracownik Żłobka odbiera dziecko od rodzica i jest odpowiedzialny za zaprowadzenie dziecka do szatni, pomoc w przebraniu się, umycie z dzieckiem rąk, oraz zaprowadzenie do odpowiedniej sali.
7. Odbiór dziecka ze żłobka przez rodziców/opiekunów odbywa się w analogiczny sposób. Rodzic/opiekun informuje dzwoniąc domofonem umieszczonym w przestrzeni wspólnej, o woli odbioru dziecka ze żłobka.

§ 9

ORGANIZACJA ŻYWIENIA

1. Podczas produkcji posiłków należy stosować obowiązujące w placówce procedury postępowania wynikające z wdrożonego systemu HACCP oraz dobre praktyki higieniczne i dobre praktyki produkcyjne.
2. Obowiązuje bezwzględny zakaz przychodzenia do pracy w bloku żywieniowym osób wykazujących objawy chorobowe typu: gorączka, kaszel, osłabienie, trudności w oddychaniu itp.
3. Pracownik obowiązany jest niezwłocznie zgłosić dyrektorowi placówki lub wyznaczonej osobie wszelkich objawów chorobowych grypopodobnych takich jak gorączka, kaszel, ból mięśni, złe samopoczucie.
4. Osoba, która wykazuje objawy chorobowe nie może być dopuszczona do pracy w żadnym charakterze.
5. Pracownicy bloku żywieniowego mają również obowiązek powiadomić pracodawcę o kontakcie z osobą zarażoną lub osobami z jej otoczenia – w takim przypadku pracownik również nie może być dopuszczony do pracy na żadnym stanowisku.
6. W miarę możliwości pracownicy powinni zachować między sobą dystans społeczny, wynoszący minimum 1,5 m; personel bloku żywieniowego nie może kontaktować się z dziećmi oraz nauczycielami.
7. Obowiązuje bezwzględny zakaz przebywania w bloku żywieniowym osób postronnych.
8. Personel kuchenny nie powinien kontaktować się z dziećmi oraz personelem opiekującym się dziećmi.
9. Zabronione jest wnoszenie na stanowiska związane z obróbką żywności jakichkolwiek rzeczy osobistych typu torebka, telefon komórkowy czy jedzenie;

§ 10

ZACHOWANE ŚRODKI OSTROŻNOŚCI NA ETAPIE PRZYJĘCIA DOSTAWY PRODUKTÓW SPOŻYWCZYCH

1. Środki spożywcze niezbędne do przygotowania posiłków mogą być dostarczane wyłącznie przez sprawdzonych, wykwalifikowanych dostawców posiadających wdrożone procedury systemu HACCP oraz będących pod stałym nadzorem służb sanitarnych. Kontakt z dostawcami należy ograniczyć do niezbędnego minimum, dlatego środki należy pozyskiwać od dostawców spożywcze spełniających warunki transportu różnych grup asortymentowych w tym produktów wymagających zachowania ciągu chłodniczego.
2. Intendent informuje dostawców o wprowadzonych w placówce środkach ostrożności i podjętych działaniach przeciwepidemicznych.
3. Obowiązuje zakaz wchodzenia dostawców do pomieszczeń placówki. Kontakt z dostawcą ma jedynie osoba odpowiedzialna za przyjęcie dostawy w miejscu do tego wyznaczonym.
4. Zabronione jest witanie z dostawcami poprzez uścisk dłoni; kontakt z dostawcami należy ograniczyć do niezbędnego minimum; w miarę możliwości należy zachować dystans społeczny.
5. Stanowisko przyjęcia dostaw środków spożywczych należy dezynfekować przed i po przyjęciu każdej dostawy.
6. Stanowisko przyjęcia dostaw wyposażone jest w żel lub płyn do higienicznej dezynfekcji rąk o właściwościach wirusobójczych oraz preparat do dezynfekcji powierzchni na bazie alkoholu.
7. Podczas przyjęcia dostaw - dostawcę obowiązują środki ochrony osobistej, tj. rękawiczki jednorazowe oraz maseczka ochronna osłaniająca usta i nos,
8. Dostawca nie może wykazywać objawów chorobowych.
9. Warunki dostawy należy każdorazowo ocenić zgodnie z obowiązującą w placówce procedurą przyjęcia dostaw środków spożywczych.
10. Wszelkie niezgodności dotyczące higieny dostawy w tym nieprawidłowych zachowań dostawcy należy niezwłocznie zgłaszać dyrektorowi placówki lub wyznaczonej osobie jak również należy poinformować właściciela firmy odpowiadającej za dostawę środków spożywczych.

§ 11

BEZPIECZEŃSTWO SPOŻYWANIA POSIŁKÓW

1. Miejsca spożywania posiłków muszą być utrzymane w reżimie sanitarnym
2. Dzieci przed posiłkiem obowiązkowo muszą umyć ręce wodą z mydłem.
3. Naczynia i sztućce po posiłku muszą być myte i dezynfekowane termicznie przy wykorzystaniu zmywarki gastronomicznej z funkcją wyparzania w temp. powyżej 60 °C; zmywarka musi być sprawna technicznie oraz systematycznie okamieniana.
4. Błaty, stoły, powierzchnie, opakowania produktów dezynfekuje się przed każdym użyciem w celu przygotowania posiłku.
5. Wodę pitną dla dzieci nalewa nauczyciel do kubeczków, które od razu po użyciu wydawane są do kuchni i wyparzane.

6. Przygotowane posiłki odbiera z pionu kuchennego wyznaczona osoba i przekazuje je do sali.
7. Korzystanie z posiłków jest możliwe tylko i wyłącznie w miejscach do tego wyznaczonych.
8. Posiłki nakładają dzieciom osoby wyznaczone do opieki na danej sali, ubrane w rękawiczki i maski/przyłbice.
9. Po skończonym posiłku, osoby opiekujące się dziećmi zbierają naczynia i wystawiają je na korytarz.

§ 12

POSTĘPOWANIE NA WYPADEK PODEJRZENIA WYSTĄPIENIA ZAKAŻENIA

1. **Dziecko**, u którego stwierdzono podejrzenie zakażenia koronawirusem (np. duszności, kaszel, gorączkę):
 1. Opiekunka bezzwłocznie odizolowuje dziecko do gabinetu dyrektora.
 2. Opiekunka bezzwłocznie zabezpiecza się w: przyłbicę lub maskę i rękawiczki.
 3. Opiekunka pozostaje z dzieckiem utrzymując, w miarę możliwości, 2 m odległości.
 4. Opiekunka telefonicznie zawiadamia dyrektora o zaistniałej sytuacji.
 5. Dyrektor zawiadamia stację sanitarno – epidemiologiczną, a w razie złego stanu dziecka dzwoni na 999 lub 112.
 6. Dyrektor bezzwłocznie zawiadamia rodziców o zaistniałej sytuacji.
 7. Obszar, w którym przebywało dziecko poddaje się gruntownemu sprzątnięciu oraz dezynfekcji powierzchni dotykowych.
2. **Pracownicy** zostają poinstruowani, że w przypadku wystąpienia niepokojących objawów nie powinni przychodzić do pracy, powinni pozostać w domu i skontaktować się telefonicznie ze stacją sanitarno- epidemiologiczną, oddziałem zakaźnym, a w razie pogarszania się stanu zdrowia zadzwonić pod nr 999 lub 112 i poinformować, że mogą być zakażeni koronawirusem.
3. **Pracownik będący na stanowisku pracy**, u którego stwierdzono podejrzenie zakażenia koronawirusem (duszności, kaszel, gorączkę):
 1. Zgłasza telefonicznie ten fakt dyrektorowi i bezzwłocznie udaje się do wyznaczonego pomieszczenia: gabinetu dyrektora.
 2. Wstrzymuje się przyjmowanie kolejnych dzieci do żłobka.
 3. Dyrektor bezzwłocznie zawiadamia stację sanitarno – epidemiologiczną, a w razie złego stanu zdrowia pracownika wzywa służby, które podejmują dalsze kroki.
 4. Obszar, w którym poruszał się i przebywał pracownik poddaje się gruntownemu sprzątnięciu oraz dezynfekcji powierzchni dotykowych.

§ 7

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Procedury bezpieczeństwa wchodzi w życie z dniem podpisania przez dyrektora.
2. Procedury obowiązują do odwołania.

p.o. DYREKTORA

/-/ Magdalena Składanowska

Załącznik nr 1

do Procedury bezpieczeństwa na terenie Gminnego
Żłobka „Nenuferek” z siedzibą w Seroczynie na
czas trwania pandemii COVID-19

Seroczyn, dn.

OŚWIADCZENIA RODZICÓW/OPIEKUNÓW PRAWNYCH

Oświadczam, że moja córka/ mój syn:
nie miała/miał kontaktu z osobą zakażoną wirusem COVID-19 oraz nikt z członków
najbliższej rodziny, osób kontaktujących się z dzieckiem, nie przebywa na kwarantannie ani
nie przejawia widocznych oznak choroby.

Stan zdrowia dziecka jest dobry, córka/syn nie przejawia żadnych oznak chorobowych np.
podwyższona temperatura, katar, alergia, kaszel, biegunka, duszności, wysypka, bóle mięśni,
ból gardła, utrata smaku czy węchu i inne nietypowe.

Jednocześnie oświadczam, iż jestem świadom/świadoma pełnej odpowiedzialności za
**dobrowolne posłanie dziecka do Gminnego Żłobka „Nenuferek” z siedzibą w
Seroczynie , w aktualnej sytuacji epidemiologicznej.**

Oświadczam, iż zostałam poinformowany/a o ryzyku, na jakie jest narażone zdrowie mojego
dziecka i naszych rodzin tj.:

- mimo wprowadzonych w żłobku obostrzeń sanitarnych i wdrożonych wszelkich
środków ochronnych zdaję sobie sprawę, że na terenie żłobka może dojść do
zakażenia COVID – 19;
- w przypadku zaobserwowania niepokojących objawów u dziecka zostanie ono, pod
opieką opiekunki, przeprowadzone do przygotowanego wcześniej pomieszczenia,
wyposażonego w niezbędne środki ochrony osobistej, niezwłocznie zostanie
powiadomiony rodzic/opiekun dziecka oraz stosowne służby i organy;
- Dziecko: **nie jest** / **jest** (niewłaściwe skreślić) uczulone na wszelkie środki
dezynfekujące.

Oświadczam, że w sytuacji zarażenia się mojego dziecka na terenie żłobka, nie będę wnosił
skarg, zażaleń, pretensji do organu prowadzącego, będąc całkowicie świadom zagrożenia
epidemiologicznego płynącego z obecnej sytuacji w kraju.

.....
podpis rodzica/opiekuna prawnego

Załącznik nr 2
do Procedury bezpieczeństwa na terenie Gminnego
Żłobka „Nenufarek” z siedzibą w Seroczynie na
czas trwania pandemii COVID-19

Seroczyn, dn.

DEKLARACJA RODZICA/OPIEKUNA PRAWNEGO

Ja niżej podpisana/podpisany oświadczam, że:

- 1) Zapoznałam/zapoznałem się z treścią *Procedury bezpieczeństwa na terenie Gminnego Żłobka „Nenufarek” z siedzibą w Seroczynie*;
- 2) Zobowiązuję się do przestrzegania obowiązującej *Procedury bezpieczeństwa na terenie Gminnego Żłobka „Nenufarek” z siedzibą w Seroczynie* a przede wszystkim do: **przyprowadzania do żłobka tylko i wyłącznie zdrowego dziecka**, bez kataru, kaszlu, podwyższonej temperatury ciała oraz natychmiastowego odebrania dziecka ze żłobka w razie wystąpienia jakichkolwiek oznak chorobowych;
- 3) Przyjmuję do wiadomości i akceptuję, iż w chwili widocznych oznak choroby u mojego dziecka, dziecko nie zostanie w danym dniu przyjęte do żłobka;
- 4) Wyrażam zgodę na pomiar temperatury ciała w razie zaobserwowania u dziecka niepokojących objawów zdrowotnych.
- 5) Zobowiązuję się do poinformowania dyrektora żłobka o wszelkich zmianach w sytuacji zdrowotnej odnośnie wirusa Covid-19 w moim najbliższym otoczeniu

.....

podpis rodzica/opiekuna prawnego